

Sygn. akt VU 1132/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2016 r. w Kaliszu

odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 8 września 2016 r. Nr (...)

w sprawie J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Oddala odwołanie

UZASADNIENIE

W dniu 29.07.2016 r. roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. K..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie decyzją z dnia 08.09.2016 r. w sprawie (...) odmówił J. K. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w Ostrowie odwołująca nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r, nr 39, poz 353 ze zm.) tj. nie wykazała 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji J. K. wniosła odwołanie, w którym podniosła, iż wykonywała pracę w szczególnych warunkach w okresie od 01.10.1979 r. do 30.04.1999 r. na stanowisku technika dentystycznego w (...) w K..

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w Ostrowie podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołująca nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. oraz wniósł o oddalenie odwołania J. K..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca urodziła się dnia (...) Wykazała staż pracy na dzień 01.01.1999r. wynoszący 20 lat. Organ rentowy nie uznał odwołującej okresu pracy w szczególnych warunkach od dnia od 01.10.1979 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku technika dentystycznego w (...) w K..

Odwołująca nie należy do OFE. Odwołująca posiadała status pracownika.

W niniejszej sprawie odwołująca zmierzała do wykazania okresu pracy w szczególnych warunkach od 01.10.1979 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku technika dentystycznego w (...) w K..

Odwołująca w okresie od 01.10.1979 r. do 30.04.1999 r. zatrudniona była w (...) w K.. Pracowała w protezowni. Wykonywała protezy, naprawę protez i wykonywała uzupełnienia protetyczne. Praca polegała na tym, iż wykonywała odlew gipsowy poprzez łączenie proszku gipsowego z wodą, przy czym wydzielał się pył, obrabiała go co wiązało się z pracą na okrawarce, wykonywała walki zgryzowe z wosku, następnie wykonywała protezę przy użyciu akrylu, który powstawał z mieszania proszku z manomerem. Potem wyrabiała wymienioną masę co było uczulające. Obrabianie wykonanej protezy wiązało się z jej opracowywaniem za pomocą urządzeń co wiązało się z hałasem i pyłem. Zęby do protezy wykonane były z masy żywicznej Narzędzia do obrabiania protez związane były z drganiami w czasie ich pracy. Były to wiertła i maszyna polerująca. Nadto naprawa używanych protez wiązała się z kontaktem z grzybami, bakteriami.

Ze świadectwa pracy z dnia 29.04.1999 r. wynika, iż odwołująca pracowała jako technik dentystyczny i starszy technik dentystyczny. Pracodawca wystawił odwołującej świadectwo pracy w szczególnych warunkach za okres od 01.10.1979 r. do 30.04.1999 r. Wskazano stanowisko technik dentystyczny i Wykaz A Dział XIV poz. 18 Zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach resortu- Służba Zdrowia. Z tego świadectwa wynikają urlopy wychowawcze od 10.09.1985 r. do 09.09.1987 r. i od 23.02.1989 r. do 31.05.1990 r. 3 lata, 3 miesiące 8 dni. Przy uwzględnieniu powyższych urlopów i tak odwołująca powołuje się na okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Pracę technika dentystycznego odwołująca wykonywała w okresie od 01.10.1979 r. do 09.09.1985 r. i od 10.09.1987 r. do 22.02.1989 r. oraz od 01.06.1990 do 31.12.1998 r.

(dowód; zeznania odwołującej, akta osobowe)

W Dziale IV przepisów ogólnych - w chemii w poz. 17 wymieniono produkcję i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcję surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa.

W Dziale XII zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej w dziale służba zdrowia i opieka społeczne nie wymieniono stanowiska technik dentystyczny

Działu XIV poz. 18 powołane wyżej zarządzenie w ogóle nie zawiera. W Dziale XIII poz. 18 jest wskazana obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych.

Stanowisko, iż praca technika dentystycznego nie stanowi pracy w szczególnych warunkach zajął Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 19.04.2012 r. w sprawie III AUa 222/12, Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 10.04.2013 r. w sprawie IIIAUa 1321/12, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 26.11.2013 r. w sprawie IIIAua 433/13.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn i kobiety przed ukończeniem 65 i 60 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych(Dz. Z 2015 r. poz. 748)). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 20 lat dla kobiet i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Obecnie od 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołująca ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 55 roku życia. Odwołująca osiągnęła wymagany przez przepisy wiek w dniu 17.07.2013 r. Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołująca wykazała okresy składkowe i nieskładkowe za okres 20 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r. Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca po przekształceniach wystawił odwołującej świadectwo pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21 września 1984, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630)

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującej wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Świadectwo to odpowiada stanowi faktycznemu co do okresu pracy odwołującej i stanowiska odwołującej. Świadectwo to wydane zostało odwołującej bezzasadnie, gdyż odwołująca nie wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracy z urządzeniami wibracyjnymi i udarowymi. Odwołująca nie wykonywała także stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracy na stanowisku związanym z produkcją i przetwórstwem żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcją surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa. Odwołująca wykonywała niektóre czynności związane z obróbką urządzeniami wibrującymi czy sporządzaniem masy z tworzyw sztucznych lecz czynności te były wycinkowymi zadaniami w jej procesie pracy. Nie były to czynności wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Suma tych czynności nie wyczerpywała czynności wykonywanych przez odwołującą przy realizacji obowiązków technika dentyścycznego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołująca nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy we wskazanym okresie.

Odwołująca nie wykazała okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc. Sąd uznał, iż odwołująca nie spełnia warunków do przyznania emerytury wcześniejszej i odwołanie oddalił.